

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р **Иван Тодоров Пенков**,

СУ „Св. Кл. Охридски”, катедра „Климатология, хидрология и геоморфология” - ГГФ, член на научно жури

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор”, при Национален Институт по Геофизика, Геодезия и География – БАН обявен в ДВ бр. 79/ 16. X.2012 г., по професионално направление 4. 4. Науки за Земята (Физическа география и ландшафтознание), по заявка на секция „Физическа География”, департамент „География” – НИГГГ, БАН

Единствен кандидат – доц. д-р Зоя Спасова Матеева

Представените от доц. Зоя Матеева документи и материали, отговарят напълно на изискванията на Закона за развитието на академичния състав и Правилника за неговото приложение, както и на Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав в НИГГГ – БАН, а именно:

- Доц. Зоя Матеева притежава образователната и научна степен „доктор” от 1997 г.;
- Заема академичната длъжност „ст. н. с. II ст /доцент/” без прекъсване в НИГГГ - БАН от 1999 година.
- Доц. Зоя Матеева не е публикувала монографичен труд, но е представила равностойни други, оригинални научноизследователски трудове, които не повтарят представените за заемане на академичната длъжност „доцент” публикации.

Приемащото структурно звено е научна организация и първо ще дадем становище за научноизследователската дейност на кандидата.

I. Научноизследователска дейност

Доц. Зоя Матеева е представила научни публикации, поместени в рецензиирани научни издания, подлежащи на рецензиране по настоящия конкурс, разпределени по тематични направления, както следва:

1. Направление „Биоклиматология”

Научните публикации по това направление са:

Самостоятелни (общо 21): - 5 статьи в научни списания, четири от които на английски и в чужди издания, 5 заглавия в „България – Географски Атлас” 2010; 2 статьи в монографии и 9 публикации от доклади в конгреси, научни конференции, симпозиуми, workshop (8 на български, 1 на английски 3 под печат)

В съавторство (общо 5): 3 статьи в научни списания (в две от които доц. Матеева е водещ автор, на английски и в чужди издания) и 2 публикации в сборници от научни конференции (1 на англ.)

2. Направление „Екологични проблеми, устойчиво развитие, природни компоненти (вкл.климат)”

Научните публикации по това направление са:

Самостоятелни: 7 статьи в научни списания (5 на англ., 4 в чужди издания, 2 под печат); 1 заглавие в „България – Географски Атлас” 2010; 6 статьи в монографии, терминологичен речник и 3 публикации в сборници от научни конференции, симпозиуми, workshop (2 на англ., 1 в чужб.).

В съавторство: 7 статьи в научни списания (2 на англ.), като в 3 от тях доц. Матеева е водещ автор; 7 публикации в сборници от научни конференции, симпозиуми (3 на англ., 2 в чужбина), като във всички доц. Матеева е втори автор.

3. Направление „Климатични възобновими енергийни източници”:

Научните публикации по това направление са общо 13, всички в съавторство, от които: в 11 публикации доц. Матеева е водещ автор, 11 статьи са в научни списания (4 на англ., 4 под печат); 2 заглавия в „България – Географски Атлас”, 2010.

В съавторските статии по това направление ясно е декларирано под черта кои са аспектите и приносите, разработени от доц. Матеева, и кои – от нейния съавтор.

От направеното по-горе описание, може да се обобщи, че доц. Зоя Матеева развива обширна научноизследователска дейност в няколко научни и практико - приложни направления. Тази дейност се изразява в 70 научни публикации след доцентската и хабилитация (24 самостоятелни, 30 в съавторство, от които в 17 доц. Матеева е водещ автор), 9 статии в монографии, 8 заглавия в атласи, 24 публикации на английски език, 15 в чужди издания. Показателно е, че голяма част от публикуваните трудове на доц. Матеева са представени на значими научни форуми, като тези пред Световната Метеорологична Организация – Женева/Швейцария (2008); Европейската фондация за наука – Пекин/Китай (2006); международната научно-изследователска програма COST-730 – Флоренция/Италия (2006), Ейлат/Израел (септември, 2008), Лапландия /Финландия (2008); Швейцарския Фонд за Научни Изследвания (в рамките на два последователни Швейцарско-Български научно-изследователски проекти), Истанбулския Университет – юни, 2004, и др.

Отражение на научните публикации на кандидата в българската и чуждестранната литература. Висока оценка и признание за изследователската дейност на доц. З. Матеева е списъкът със забелязани 46 цитата на научни публикации в чужбина.

II. Научно-приложна дейност

При заемането на академичната длъжност „Професор”, Законът за развитието на академичния състав (ЗРАСРБ) изисква допълнителни показатели за оценка на кандидата, свързани с ръководство на научноизследователски проекти и приложени в практиката резултати от научни изследвания.

В това отношение научно-приложната дейност на доц. Зоя Матеева, от хабилитирането и до настоящия момент е внушителна - ръководство на 20 проекта (6 с бюджетно финансиране), съвместното ръководство на 8 проекта, координирането на 1 международен проект и участие в 18 международни и национални проекти.

Особено важни са международните проекти (9), в които кандидатът участва и при които са получени значими научни резултати. Проектите са разработвани с подкрепата на престижни международни научни институции и организации.

Голяма част от научноизследователските приноси на доц. Зоя Матеева са резултат от участието ѝ в националните научни проекти с бюджетно финансиране, на които тя е ръководител (6). Някои от тези проекти са свързани и разработването на важни документи, изразяващи държавната политика за устойчиво управление на природните ресурси, климатичните промени, устройство на територията и др. Друга част от научноизследователските проекти на доц. Матеева, особено в областта на ветроенергийните и хелиоенергийните ресурси (21 проекта), имат практико-приложен характер и са израз на тясната взаимовръзка между научните изследвания и практиката.

III. Учебно-преподавателска дейност

По отношение на преподавателската си дейност, доц. Зоя Матеева е представила съвсем малко информация в своето CV - Хоноруван преподавател към ВТУ по дисциплините: Обща климатология, Обща хидрология, Гео-екология. Редно е това да се документира с удостоверение от ВТУ „Св. св. Кирил и Методий”, където да са уточнени формата на обучение (редовно, задочно), видът на дисциплините (задължителни, избираеми), хорариума и периода през които са водени курсовете. Кандидатът няма публикуван учебник или учебно пособие и не е посочил дали е научен ръководител на дипломанти или докторанти.

IV. Критични бележки и препоръки

Забележки:

- статиите на доц. Матеева „Климат и физиологичен комфорт на човека”, „Валежи и снежна покривка” и „Физикогеографски фактори” от преиздадената монографията „География на България”, 2002г., до известна степен са повторение на същите от монографията „География на България”, 1997г., на които доц. Матеева е автор.

- в приложения списък на „забелязаните цитати на научни публикации на д-р З. Матеева” са допуснати 4 автоцитата (макар, че те не са приложени към статиите на самия автор, а към общия

литературен списък на монография „География на България”, 2002). Освен това, има няколко цитирания на научни публикации от други членове на авторски колектив, в който доц. Матеева е съавтор. Точният им брой не е ясен, защото в списъка на „забелязаните цитати на научни публикации на д-р З. Матеева” не е спазено условието за цитат да се приема само публикация, представена с пълния списък на авторите.

Единствената ми препоръка към доц. З. Матеева е да сподели натрупания си опит и научен потенциал, като се насочи към научно ръководство на дипломанти и докторанти.

V. Лични впечатления за кандидата

Познавам добре доц. Зоя Матеева от съвместната ни работа в секция „Климатология и хидрология” на Географския Институт при БАН. Впечатление ми е правело нейната отговорност при изпълнение на поставените ѝ задачи, прецизната обработка на изходната информация, стремежът ѝ към самоусъвършенстване. Винаги се е отличавала с внимателно отношение, спокоен тон и коректност към колегите си. От по-късни срещи на научни конгреси, конференции и в лични разговори на професионални теми, категорично съм се убедил в нейната висока научна компетентност.

VI. Заключение

Въз основа на представените документи и лични впечатления смятам, че доц. д-р Зоя Матеева участва като утвърден учен в професионалното направление, по което е обявен конкурсът. Това ми дава основание с убеденост да препоръчам на уважаемото Научно жури да гласува с „ДА” при избора на доц. д-р Зоя Спасова Матеева за заемане на академичната длъжност „Професор” по 4.4. Науки за земята (Физическа география и ландшафтознание), за нуждите на департамент „География” – НИГГ, БАН.

17.02.2013

София

Член на научно жури:

(доц. д-р Иван Пенков)